ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Переклад фахових текстів з німецької мови»

на 2026/2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс
Освітня програма/спеціалізація	В11.041 Германські мови та літератури переклад включно), перша – англійська
Спеціальність	В 11 Філологія
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який викладає навчальну дисципліну, **Кобзар Олена Іванівна**
науковий ступінь і вчене звання, д. філол. н., професор,
посада професор кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-095-175-62-65
Електронна адреса	Elenakobzar1966@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.im.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Сформувати у студентів перекладацькі компетентності, пов'язані з перекладом фахових текстів з німецької мови на українську та навпаки, з урахуванням лексичних, граматичних, стилістичних і жанрово-комунікативних особливостей текстів різних галузей.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції – 12 год., практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 110 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Практико-орієнтоване навчання, когнітивно-комунікативний метод навчання
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: виконання навчальних завдань; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; самостійна робота, поточні модульні роботи. Підсумковий контроль: залік.
Базові знання	Наявність ґрунтовних знань з навчальної дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови і перекладу (німецька)».
Мова викладання	Німецька, українська

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
• оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення (ПР-1); • упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень державною та іноземною мовами (ПР-2); • застосовувати сучасні методики й технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі (ПР-3); • оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних та непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування (ПР-4); • характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації (ПР-9); • збирати й систематизувати мовні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації) (ПР-10); • здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних (ПР-11); • дотримуватися правил академічної доброчесності (ПР-12); • доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються (ПР-13); • обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу (ПР-15); • планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження в конкретній філологічній галузі (ПР-17).	• здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог (ІК); • здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 3); • здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК-6); • здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-7); • здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК-9); • здатність до проведення досліджень на належному рівні (ЗК-11); • здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки (СК- 3); • здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів (СК-4); • усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та / або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій (СК-5); • здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань (СК-6); • здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень (СК-7).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Модуль 1		
Тема 1.1. Вступ до перекладознавства: види, методи, технічне забезпечення перекладу	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Підготувати повідомлення про електронні ресурси: термінологічні бази, онлайн-корпуси.
Тема 1.2. Місце фахових мов у системі загальнонаціональної мови	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Тестування.
Тема 1.3. Визначення та ознаки фахової мови	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Проаналізувати фаховий текст, визначити, які в ньому ознаки фахової мови.
Тема 1.4. Перекладач як посередник фахового спілкування	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Провести порівняльний аналіз двох текстів.
Тема 1.5. Дискурс і текст	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Провести порівняльний аналіз двох текстів.
Тема 1.6. Фахові дискурси	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Вивчити різновиди фахового дискурсу, знати його різновиди та вміти їх розрізняти.
Тема 1.7. Перекладацький аналіз фахового тексту	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Перекласти фаховий текст, проаналізувати переклад.
Тема 1.8. Прагматичний напрямок перекладу	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Підготувати доповідь про прагматичні аспекти перекладу.
Тема 1.9. Прагматичний потенціал перекладу	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Проаналізувати фаховий текст на вибір.
Тема 1.10. Прагматичні фактори перекладу	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота.	Тестування.
Модуль 2		
Тема 2.1. «Прагматичне» перекладознавство	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Визначити прагматичні проблеми перекладу.
Тема 2.2. Лінгвістичні особливості фахових текстів	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Виконати переклад фахового тексту, проаналізувати лінгвістичні особливості.
Тема 2.3. Лексичні проблеми перекладу фахових текстів	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Виконати переклад фахового тексту, проаналізувати лексичні особливості.
Тема 2.4. Стилістичні проблеми перекладу фахових текстів	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Виконати переклад фахового тексту, проаналізувати стилістичні особливості.
Тема 2.5. Граматичні проблеми перекладу фахових текстів	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Виконати переклад фахового тексту, проаналізувати граматичні особливості.
Тема 2.6. Специфічні проблеми перекладу фахових текстів	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Виконати переклад фахового тексту, проаналізувати його особливості.

Тема 2.7. Переклад на різних рівнях мови. Формально точний переклад, адекватний, буквальний, вільний	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Зробити буквальний та адекватний переклад одного й того ж тексту. Провести порівняльний аналіз.
Тема 2.8. Засоби досягнення адекватного перекладу	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Виконати адекватний переклад фахового тексту, назвати використані засоби для досягнення адекватного перекладу.
Тема 2.9. Мовне оформлення тексту перекладу: мовна норма, узус, смислова структура тексту	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Тестування.
Тема 2.10 Постредагування та аналіз перекладу	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота.	Виконати початковий переклад фахового тексту, провести постредагування.

Інформаційні джерела

1. О. М. Білоус. Теорія і технологія перекладу: курс лекцій доопрацьований та доповнений для студентів перекладацьких відділень. Кіровоградський державний педагогічний університет ім. Володимира Винниченка, 2012. 201 с.
2. Щигло Л. В. Основи теорії та практики перекладу. Німецька мова : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2015. 214 с.
3. А. Г. Гудманян, І. М. Баклан. Практикум з перекладу комерційних документів : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 124 с.
4. Козубська І. Г. Лінгвопрагматичні параметри мовленнєвого жанру «монографія» в англійській мові (на матеріалі текстів з інформаційних технологій) : дис. канд. філол. наук : 10.02.04 / Запоріз. нац. ун-т. Запоріжжя, 2018. 230 с.
5. Караневич М. І. Прагматика перекладу художньої літератури : навч. посіб. для студентів спеціальності «Переклад». Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2019. 161 с.
6. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 17 с.
7. Fachbücher für Dolmetscher und Übersetzer BDÜ Weiterbildungs- und Fachverlagsgesellschaft mbH, 2022. 88 s.
8. Trainingshandbuch für DolmetscherInnen im Asylverfahren Wien:UNHCR Österreich, 2020. 244 s.

Електронні ресурси

1. https://de.wikipedia.org/wiki/DIN_5008
2. https://uk.wikipedia.org/wiki/ISO_9
3. https://dmsu.gov.ua/services/transliteration.html
4. https://www.abkuerzungen.de/main.php?language=de
5. https://www.abbrs.info/

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання здобувачів вищої освіти

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних

девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття. У ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти
http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/

Можливість перезарахування окремих тем/модулів навчальної дисципліни за результатами навчання здобутих шляхом неформальної/інформальної освіти відповідно до тематики навчальної дисципліни: платформа Prometheus https://prometheus.org.ua/ , платформа EdEra https://ed-era.com/, платформа Coursera https://www.coursera.org/ , платформаRWS https://www.rws.com/та ін.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції
https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба https://puet.edu.ua/psyhologichna-pidtrymka-v-puet/

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ
https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» https://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1	
Практичні заняття до тем 1.1.-1.10	2 бали х 10 = 20
Тестування до тем 1.1-1.10	2 бали х 10 = 20
ПМР 1	10
Модуль 2	
Практичні заняття до тем 2.1.-2.10	2 бали х 10 = 20
Тестування до тем 2.1.-2.10	2 бали х 10 = 20
ПМР 2	10
Разом	**100**

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській науковій конференції	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни